

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖS**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL KOMPETENTINGŲ
INSTITUCIJŲ, ATSAKINGŲ UŽ EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO
(ES) NR. 2017/625 TAIKYMĄ, IR NACIONALINIŲ ETALONINIŲ (ANGL. REFERENCE)
LABORATORIJŲ PASKYRIMO“ PROJEKTO
(TAP NR. 19-1545; TAIS NR. 19-10184(2))**

2019-10-09 Nr. NV-2823

Vilnius

1. Projekto rengėja – Žemės ūkio ministerija.

2. Projekto tikslas – įgyvendinti Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 2017/625 nuostatas, t. y. paskirti kompetentingas institucijas, atsakingas už oficialios kontrolės ir kitos oficialios veiklos organizavimą ir vykdymą, paskirti nacionalines etalonines (angl. *reference*) laboratorijas.

3. Dabartinė situacija – 2017 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 2017/625 (toliau – Reglamentas) dėl oficialios kontrolės ir kitos oficialios veiklos, kuri vykdoma siekiant užtikrinti maisto ir pašarų srities teisės aktų bei gyvūnų sveikatos ir gerovės, augalų sveikatos ir augalų apsaugos produktų taisyklių taikymą, nustatyta pareiga valstybėms narėms paskirti kompetentingas institucijas, atsakingas už oficialios kontrolės ir kitos oficialios veiklos organizavimą ir vykdymą, taip pat skirti vieną arba daugiau nacionalinių etaloninių (referentinių) laboratorijų, kurios bendradarbiautų su Europos Sąjungos etaloninėmis laboratorijomis ir koordinuotų paskirtų oficialiųjų laboratorijų veiklą.

4. Projekto esmė: siūloma:

- **paskirti kompetentingas institucijas, atsakingas už Reglamento nuostatu, įskaitant oficialią kontrolę ir kitą oficialią veiklą, įgyvendinimą:**
 - **Valstybinę maisto ir veterinarijos tarnybą** – maisto ir maisto saugos, vartotojų interesų apsaugos, tyčinio genetiškai modifikuotų organizmų išleidimo į aplinką maisto ir pašarų gamybos tikslu, pašarų ir pašarų saugos, gyvūnų sveikatos reikalavimų, rizikos žmonių ir gyvūnų sveikatai, kylančios dėl šalutinių gyvūninių produktų ir jų gaminių, prevencijos, gyvūnų gerovės reikalavimų, ekologiškų produktų ženklinimo, saugomų kilmės vietos nuorodų, saugomų geografinių nuorodų ir garantuotų tradicinių gaminių naudojimo ir ženklinimo srityse;
 - **Valstybinę augalininkystės tarnybą** – apsaugos priemonių nuo augalų kenkėjų, augalų apsaugos produktų pateikimo rinkai bei naudojimo ir tausiojo pesticidų naudojimo reikalavimų srityse;
 - **Žemės ūkio ministerijos įgaliotą instituciją** – ekologinės gamybos srityje;
- **paskirti Žemės ūkio ministeriją** koordinuojančia institucija, atsakinga už bendradarbiavimo ir ryšių su Europos Komisija ir kitomis valstybėmis narėmis, susijusių su oficialia kontrole ir kita oficialia veikla, koordinavimą;
- **pavesti Valstybinei maisto ir veterinarijos tarnybai:**
 - parengti nenumatytų atvejų planus maisto ir pašarų srityse, kuriuose būtų nustatytos priemonės, nedelsiant taikytinos nustačius, kad maistas ir pašarai tiesiogiai ar per aplinką kelia didelę riziką žmonių ar gyvūnų sveikatai;
 - vykdyti už daugiametį nacionalinį kontrolės planą atsakingos institucijos funkcijas ir teikti metinę ataskaitą Europos Komisijai;

- **nustatyti, kad:**

- **Žemės ūkio ministerija**, suderinusi su Pasienio kontrolės punktų direkcija ir su Finansų ministerija, skiria pasienio kontrolės postus augalų, augalinių produktų ir kitų kategorijų Valstybinės augalininkystės tarnybos kontroliuojamų prekių oficialiai kontrolei atlikti, sustabdo jų paskyrimą ar jį panaikina ir apie tai praneša Europos Komisijai bei kitoms valstybėms narėms;
- **Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba**, suderinusi su Pasienio kontrolės punktų direkcija ir su Finansų ministerija, skiria pasienio kontrolės postus nurodytų kategorijų gyvūnų ir prekių oficialiai kontrolei atlikti, sustabdo jų paskyrimą ar jį panaikina ir apie tai praneša Europos Komisijai bei kitoms valstybėms narėms;

- **paskirti nacionalines etalonines** (angl. *reference*) **laboratorijas** Lietuvos Respublikoje vykdyti nustatytas funkcijas ir užduotis:

- **Nacionalinį maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo institutą** – tyrimų srityse, susijusiose su įvairiomis užkrečiamomis virusinėmis gyvūnų ligomis, antimikrobiniu atsparumu, virusiniu ir bakteriologiniu užterštumu, genetiškai modifikuotais organizmais, teršalais pašaruose ir maisto produktuose, biotoksinais, bakterijomis, parazitais, pesticidų liekanomis maiste ir pašaruose, veterinarinių vaistų liekanomis ir teršalais;
 - **Nacionalinę visuomenės sveikatos priežiūros laboratoriją** – su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų tyrimų srityje;
 - **Valstybinės augalų tarnybos Fitosanitarinių tyrimų laboratoriją (skyrių)** – augalų, augalinių produktų ir su jais susijusių objektų kenkėjų tyrimų srityse;
- **paskirti ryšių palaikymo istaigas** ir **pavesti joms teikti savo kontaktinę informaciją** bei jos vėlesnius pakeitimus Europos Komisijai ir kitoms valstybėms narėms:
 - **Žemės ūkio ministeriją ar jos įgaliotas institucijas** – ekologinės gamybos ir ekologiškų produktų ženklinimo srityse;
 - **Valstybinę maisto ir veterinarijos tarnybą** – aukščiau nurodytose srityse, išskyrus ekologinės gamybos ir ekologiškų produktų ženklinimo sritis;
 - **Valstybinę augalininkystės tarnybą** – aukščiau nurodytose srityse.

Projekto nauda ir kaštai:

- priėmus Projektą būtų aiškiai apibrėžtos kompetencijos ribos, kuri institucija už kokią sritį yra atsakinga, taip pat nustatytos etaloninės (referentinės) laboratorijos;
- Projektui įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės.

5. Derinimas: suderinta su Finansų ministerija. Susisiekimo ministerija, Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, Valstybinė augalų apsaugos tarnyba **pastabų nepateikė**. Į Teisingumo ministerijos bei Nacionalinio maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo instituto pateiktas pastabas **atsižvelgta**. Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė pateikė **redakcinio, tikslinamojo pobūdžio pastabas**.

6. Atitikimas Vyriausybės programos nuostatom – Projektas tiesiogiai Vyriausybės programos nuostatų neįgyvendina.

7. Dalykinio vertinimo išvada – siūlytina, rengėjams įvertinus Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2019 m. spalio 8 d. išvadą Nr. NV-2822, Projektą aptarti tarpinstituciniame pasitarime.

Ekonomikos politikos grupės patarėjas

Vaidas Talačka

Vaidas Talačka, tel. +370 706 63722, el. p. vaidas.talacka@lr.lt